

Sygn. akt SDI 22/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Anna Kuras

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby
Radców Prawnych Krzysztofa Bojarczuka,

w sprawie **radcy prawnego P. B.**,

obwinionego z art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 Ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych
w zw. z art. 6 ust. 1, art. 28 ust. 1 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 29 czerwca 2016 r.

kasacji, wniesionej przez obrońcę obwinionego,

od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych
w [...] z dnia 1 grudnia 2015 r.,

utrzymującego w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej
Izby Radców Prawnych w [...] z dnia 20 maja 2015 r.,

**uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę Wyższemu
Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych w [...] do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] z dnia 20 maja 2015 r., radca prawny P. B. uznany został za winnego przewinień dyscyplinarnych z art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1, art. 28 ust. 1 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, za które wymierzono mu karę nagany z ostrzeżeniem.

Po rozpoznaniu odwołania obwinionego, Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych, orzeczeniem z dnia 1 grudnia 2015 r., utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...].

Kasację od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych wniosła obrońca obwinionego. Zaskarżyła orzeczenie w całości i zarzuciła:

- rażącą obrazę prawa materialnego, to jest art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. w zw. z art. 6 ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, w wyniku którego orzeczono wobec obwinionego P. B. karę nagany z ostrzeżeniem, która to kara była nieznana ustawie o radcach prawnych w chwili orzekania przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny bowiem została zastąpiona na mocy ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw karą nagany. Wobec orzeczenia kary nieznanej ustawie powyższe naruszenie stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k., przez co stanowi rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 62³ ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r.,
- rażącą obrazę prawa materialnego, to jest art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. w zw. z art. 65 ust. 1

ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. poprzez jego niezastosowanie i orzeczenie wobec obwinionego P. B. kary nagany z ostrzeżeniem w sytuacji gdy w niniejszej sprawie należało zastosować ustawę o radcach prawnych w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw jako ustawy nowej, co stanowi rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 62³ ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r.

Obrońca obwinionego wniosła w kasacji o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy radcy prawnego P. B. jest zasadna. Ustawa o radcach prawnych została m. in. znowelizowana ustawą z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 1778). Ustawa ta w art. 65 ust. 1 w miejsce kary dyscyplinarnej nagany z ostrzeżeniem wprowadziła karę nagany. Przepis ten obowiązuje od grudnia 2014 r., a więc kara nagany z ostrzeżeniem nie była znana ustawie o radcach prawnych już w czasie orzekania przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Izby Radców Prawnych, to jest sąd dyscyplinarny pierwszej instancji w sprawie P. B.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych na skutek odwołania obwinionego rozpoznawał sprawę w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Zgodnie jednak z art. 433 § 1 k.p.k., który na podstawie art. 74¹ ustawy o radcach prawnych znajdował w toku tego postępowania odpowiednie zastosowanie, sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w zakresie szerszym aniżeli wynikający z granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów między innymi w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k.

Przepis ten zawiera katalog bezwzględnych przesłanek odwoławczych. Każdy sąd odwoławczy zobowiązany jest do sprawdzenia, czy w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi taka przesłanka. W razie stwierdzenia jej zaistnienia sąd odwoławczy, bez badania wpływu uchybienia na treść orzeczenia, zobowiązany jest do uchylenia zaskarżonego orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Jedną z bezwzględnych przesłanek odwoławczych jest orzeczenie kary nieznanej ustawie – art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k.

Uznać trzeba, że orzeczenie kary dyscyplinarnej nagany z ostrzeżeniem w czasie, w którym kara ta nie była przewidziana w ustawie o radcach prawnych i została zastąpiona karą nagany, stanowiło właśnie orzeczenie kary nieznanej ustawie, a tym samym spełniona została bezwzględna przesłanka odwoławcza, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k. Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych powinien dostrzec to z urzędu, czego nie uczynił. Zaistniała sytuacja powoduje, że pierwszy zarzut kasacji obrońcy obwinionego jest zasadny i już na tej podstawie konieczne stało się uwzględnienie kasacji, uchylenie zaskarżonego nią orzeczenia i przekazanie sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

Dodać trzeba, że także drugi zarzut kasacji jest trafny, co jednak nie ma większego znaczenia wobec uznania zasadności zarzutu pierwszego. Podczas ponownego rozpoznania sprawy Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych rozważyć powinien możliwości skorygowania zaistniałego uchybienia.